

Verzorgen van een percutane galwegdrain

U krijgt binnenkort galweg-drain. Of u heeft deze kort geleden gekregen. Een galweg-drain heet ook wel een Percutane Transhepatische Cholangiografie (PTC) drain. Hier leest u algemene informatie over de drain, waar de drain voor nodig is en hoe u de drain moet verzorgen.

Wanneer is een galweg-drain nodig?

Een galweg-drain is nodig wanneer de normale afvoer van gal niet goed werkt. Bijvoorbeeld door een verstopping.

Gal is een lichaamsvloeistof dat wordt gemaakt door de lever. Het is de manier van de lever om afvalstoffen uit het lichaam te halen. De lever maakt elke dag ongeveer 750 ml gal aan. In de lever lopen buizen die gal afvoeren richting de darm. Deze buizen samen heten het galwegsysteem. In de darmen mengt gal zich met het verteerde voedsel, de ontlasting. Gal geeft de ontlasting de bruine kleur.

Als de galwegen verstopt zitten, kan gal niet goed de lever uit. De afvalstoffen kunnen dan niet goed het lichaam uit, en hopen op in de lever. Dit kan ernstige problemen geven, zoals geelzucht, donkere urine, soms jeukklachten, maagklachten, verminderde eetlust, gewichtsverlies en vermoeidheid.

Door een galweg-drain te plaatsen, kan gal toch het lichaam uit. Dit is een tijdelijke oplossing, vaak houdt u de drain minimaal 6 weken. Is de galwegverstopping opgelost? Dan kunnen we de drain verwijderen. Is het (nog) niet opgelost? Dan kunt u een nieuwe drain krijgen. Of we kijken naar een lange termijn oplossing zoals een stent.

Hoe ziet een galweg-drain eruit?

Er zijn twee soorten galweg-drains. De eerste is een afhangende drain. Gal loopt dan met een slangetje uw lichaam uit in een zakje dat aan uw buik hangt. De andere soort is een inwendig drainerende drain of een geïnternaliseerde drain. Bij deze soort drain loopt er een slangetje van uw galwegen naar uw darmen. De drain is dan aan de buitenkant afgesloten met een dopje.

Verzorgen van de galweg-drain

De verpleegkundige op de afdeling besteld voor u een “startpakket PTC-drainverzorging” bij Mediq. Deze ontvangt u thuis. In dit pakket zit alles wat u nodig heeft om uw drain te verzorgen. Bij “veel voorkomende problemen” leest u wat u moet doen bij problemen.

Elke dag controleert u de plek waar de drain uw huid in gaat. Dit heet de insteek-opening. Bekijk of de plek rood is, of er zwelling is, of dat de insteek-opening lekt. Let bij het verzorgen op dat u niet aan de drain trekt. Is de insteek-opening droog? Dan hoeft u niet extra schoon te maken.

De drain zelf kan worden vastgezet met een speciale drainpleister of een vlinderpleister. Deze hoeft u alleen te vervangen als deze vies is of niet meer plakt.

Drainpleister of vlinderpleister

De eerste week moet de insteek-opening afgedekt zijn met een doorzichtige foliepleister. Na een week is dit niet meer nodig. Maar als u het prettiger vindt zitten mag het wel. Het kan bijvoorbeeld helpen tegen het schuren tegen uw kleding.

Douchen

Heeft u een afdekfolie? Kijk dan of deze nog goed zit. Zo niet, kijk dan bij de veel voorkomende problemen. Zit het afdekfolie nog goed? Of heeft u geen afdekfolie? Dan mag u gewoon douchen. Let er wel op dat u geen zeepresten achterlaat rondom de insteek-opening. De huid rondom de insteek-opening kunt u droog deppen met een schone handdoek of enkele seconden droogblazen met een koude föhn.

Veel voorkomende problemen

De foliepleister plakt niet meer. Of er zit vocht onder de folie

- Verwijder de foliepleister voor het douchen.
- Spoel voorzichtig de insteek-opening schoon onder de douche.
- Droog de insteek-opening goed af. U kunt de huid droog deppen met een schone handdoek of een steriel gaasje.
- Plak een nieuwe (folie)pleister over de insteek-opening.

Pijn roodheid, zwelling en/ of pus bij de insteek-opening

- Spoel voorzichtig de insteek-opening schoon onder de douche. Of veeg de insteek-opening schoon met een steriel gaasje met steriel water (natriumchloride 0.9%). Maak hierbij één draaiende beweging met het gaasje, en ga van binnen naar buiten. Als het nodig is kunt u dit herhalen met elke keer een schoon gaasje.
- Komt er vocht uit de insteek-opening? Leg er dan een steriel gaasje overheen om het vocht op te vangen.
- Blijven de klachten aanhouden na het schoonmaken? Neem dan dezelfde dag contact op, of uiterlijk de volgende werkdag. U kunt meestal op de eerst volgende werkdag langskomen voor verdere afspraken.

Vocht uit de insteek-opening

- Vang het vocht op met een gaasje. Het is normaal als u dit 2 tot 3 keer per dag moet vervangen.
- Moet u meer dan 6 keer per dag het gaasje verwisselen? Dan kunt u de drain afhangend maken door er een zak aan te sluiten (Zie onder).
- Neem contact op voor verdere afspraken de eerst volgende werkdag.

38.5 graden koorts (of hoger)?

- Maak de drain afhangend door een zak aan te koppelen (zie onder).
- Houd in de gaten of uw koorts zakt.
- Neem contact op met het ziekenhuis.
- Is het nacht of weekend en verbeterd uw temperatuur na het aansluiten van de zak? Dan kunt u wachten met contact opnemen tot de eerstvolgende werkdag.
- Is het nacht of weekend en blijft de koorts aanhouden? Neem dan direct contact op met de spoedeisende hulp.

(Ondraaglijke) pijnklachten van de drain

Er zijn twee soorten pijnklachten aan de drain

Oppervlakkige pijn bij de insteek van de drain aan de huid

- Zit uw drain vast met een hechting? Controleer of er trekkracht op de hechting staat. U voelt dan de hechtdraad trekken aan de huid. Probeer of u dit kunt verminderen met een extra pleister.
- Neem contact op of de hechting verwijderd mag worden.
- Maak elke dag de huid rondom insteek-opening schoon met een steriel gaasje met steriel water (natriumchloride 0.9%).

Diepe pijn langs het verloop van de drain

- Maak de drain afhangend door een zak aan te koppelen (zie onder).
- Is het nacht of weekend en wordt de pijn minder na het aansluiten van de zak? Dan kunt u wachten met contact opnemen tot de eerstvolgende werkdag.
- Is het nacht of weekend en blijft de pijn aanhouden? Neem dan direct contact op met de spoedeisende hulp.

Afhangend maken van de drain (zak aansluiten)

U kunt een zak aansluiten aan de drain. U doet dit alleen bij:

- Koorts (temperatuur 38,5 graden of meer)
- (Ondragelijke) pijnklachten
- Veel lekkage bij de intreek-opening.

Stappenplan

Stap 1 Pak een drain zak met een koppelstuk

Stap 2 Draai het rode dopje van de drain af. Maak de opening schoon met een steriel doekje met 70% alcohol

Stap 3 Haal het dopje van het koppelstukje af en draai het doorzichtige stuk op de drain opening

Stap 4 sluit de drainzak aan op de oranje kant van het koppelstukje

Zijn de klachten na 4 tot 6 uur nog niet minder geworden? Neem dan contact op met de spoedeisende hulp.

Flushen van de galwegdrain

Doe dit alleen als de arts of verpleegkundige u heeft gezegd dat u dit mag doen. Bijvoorbeeld nadat u over de telefoon overlegd heeft.

De verpleegkundige heeft u laten zien hoe u de drain moet flushen en waar u op moet letten. Hier hebben wij de benodigdheden en instructies nog eens voor u opgeschreven.

Wat heeft u nodig

- Celstofmatje (of oude handdoek)
- NaCl flush 10 cc
- Steriel gaasje
- Alcohol 70%
- Eventueel steriel rood dopje (indien afgedopte drain)
- Eventueel drainzak (indien afhangende drain)
- Niet-steriele handschoenen

Wat moet u doen

- Was uw handen met zeep en desinfecteer met alcohol
- Leg een celstofmatje (of oude handdoek) onder de drain
- Open de verpakking van de NaCl flush 10 cc
- Trek de niet-steriele handschoenen aan
- Verwijder het rode afsluit dopje

- Desinfecteer drain opening met alcohol op een gaasje
- Spuit de NaCl flush 10 cc langzaam in.

Voelt u weerstand of pijn? Stop het flushen en neem contact op met uw behandelend arts/verpleegkundig specialist

- Desinfecteer de drain opening opnieuw opening met alcohol op een gaasje en sluit af met een steriel rood dopje.

Contact

Maandag t/m vrijdag 08.00-17.00 uur: Neem contact op met de afdeling waar u onder behandeling bent. Of met uw eigen behandelend arts.

SPOED of buiten kantoortijden: Spoed Eisende Hulp (SEH): Via centrale 010 7040704 (overleg met dienstdoende chirurg)

